

1612 Billedtholmen

Billedtholmen utenfor Gjevingåsen fremstår som et markant sikte- og landemerke for beboerne innerst i Stjørdalsfjorden. Det er helt forståelig at navnet i våre dager ofte har blitt relatert til ordet ”billett” og henspiller seg på et sted hvor for eksempel konduktøren påbegynte sin kontroll av billettene – eller noe tilsvarende. Dessverre relaterer noen vår ”humoristiske tradisjonsfortelling” til jernbanen. Men de som hentet frem ordet ”billett”, gjorde det trolig lenge før jernbanen kom, og så det hele i lys av passasjerbåten som gikk i rute mellom Stjørdal og Malvik/Trondheim. Dette er selvsagt ikke rett forklaring på benevnelsen av holmen.

Billedtholmen har ingen mystisk eller broket forklaring tilknyttet sitt navn, men er enkelt og greitt en stavelse ut av det gamle urgermanske ”Bollir”, som betyr en kuleformet bolle (trebolle for å ha mat i). Tar en bort den kunstige steinmoloen som i våre dager binder Billedtholmen til fastlandet, samt snauhugger holmen – fremstår Billedtholmen helt naturlig som en opp-ned matbolle. Ortografisk sett er det trolig noen som mener at Billedtholmen skal skrives uten t. At Statens kartverk skriver uten t betyr ikke at det er slik det skal være. Billedtholmen bør trolig skrives med dt.

For mange på Hell og Stjørdal er Billedtholmen et naturlig mål for en sykkel- eller spasertur. Flere medbringer sin fiskestang og stedet innbyr virkelig til en friluftsopplevelse tross biler, tog og fly.

Billedtholmen har sin overtro og sine tradisjonsfortellinger. Flere har druknet utenfor holmen. For de som har levd noen år, vil *Jomfrustuggu* på Billedtholmen være kjent, og relaterer seg til ”ei hole” - eller rettere sagt et overheng (berghylle) - i fjellet på sørsida. Dette er i dag ikke rare hola, men mer et sted å skjeme seg mot vestaværet. Fiskerne hadde ofte satt redskapen sin utenfor Billedtholmen, og mens de ventet på fangsten, søkte de ly på sørsida. Sagnet om ei Jomfru på Billedtholmen var svært levende blant disse fiskerne. Kanskje håpet de på å møte vedkommende – og en liten hyrdestund - der de lå klemt inntil berget, mens uværet pisket på fra vest. Under gården Hell er en ”*Jomfru Inger paa Hielle*” oppført for ”leidang” i 1619 på ½ spann smør og 2 våg mjøl. Lokalhistoriker

I.N.Værnesbranden mener at Jomfru Inger kunne ha kommet fra Bjelkeætta, og at det kan være en sammenheng mellom Jomfru Inger på Hell og *Jomfrustuggu*. En skal ikke se bort i fra at ei jente gjemte seg her under en eller annen krig, eksempelvis Kalmarkrigen – da Mønnickhoven og hans 900 soldater gikk i land på andre siden av fjorden midtsommers 1612, og brente Vikangårdene. Andre hevder at stedet har vært i bruk flere ganger da bøndene fryktet selvtækt under ulike krigerske innfall i Trøndelag. Billedtholmen var i sin tid ei øy. Da rodde bøndene sine døtre dit ut. Dette synes svært logisk og gir *Jomfrustuggu* sitt rette navn i ordets virkelige betydning.

En skal heller ikke se bort i fra at *Jomfrustuggu* har relasjoner til katolisismen, hvorpå en eller annen kvinne av religiøse grunner valgte å bo der ute på øya. Billedtholmen har skiftet karakter oppover årene. En tradisjonsfortelling forteller om en større brann som svidde av

hele skogen og vegetasjonen. Denne brannen skulle ha oppstått etter at noen ungdommer festet der ute en sommernatt.

I 1915 ble det faktisk planlagt en større utbygging av et kaianlegg tilknyttet østsiden av Billedholmen, til den nette sum av Kr 225 000.-